

Kongsvinger, 5.5.2014
Saksbehandler: Asbjørn Willy Wethal
Seksjon for transport-, reiselivs- og IKT-statistikk

Referat fra møte i arbeidsgruppa for KOSTRA-Samferdsel mandag 28. april 2014 kl. 1000 – 1400

Til stede fra:

Statistisk sentralbyrå (SSB):

Vegdirektoratet:

Samferdselsdepartementet:

Kommunesektorens organisasjon (KS):

Kommunal- og moderniseringsdep. (KMD):

Akershus fylkeskommune:

Jan Monsrud, Anni Fretheim, Asbjørn
Wethal (ref.)

Bendix Gunvaldsen, Inger Andrea Thrane
Arnold Langaas, Dag Namtvedt, Olav Sætre

Ingunn Monsen

Sigurd Steinsund Pedersen, Charlotte

Herje (punkt 2)

Grethe Hjelle

Forfall:

NHO Transport

Vegforum for byer og tettsteder (VBT):

Kommunesektorens organisasjon (KS):

Arne J. Gjerstad

Turid Åsen Olsgård

Anne Johanne Enger

1. Godkjenning av dagsorden og referat fra forrige møte

Det var ingen merknader til dagsorden eller til referatet fra forrige møte.

2. Skille mellom drift og vedlikehold av fylkesveger

Jan innledet med å oppsummere hovedproblemstillingene fra tidligere diskusjoner i gruppa. I henhold til god regnskapsskikk skal fylkeskommunenes regnskaper skille mellom utgifter til drift/vedlikehold (driftsregnskapet) og påkostninger/investeringer (investeringsregnskapet). Dette er en grunnleggende forutsetning for at det videre arbeidet med å skille mellom utgifter til drift vs vedlikehold skal ha noen mening. Jan spurte om det er gode nok retningslinjer i fylkeskommunene for å ivareta dette skillet på en tilfredsstillende måte. Han viste til GKRS og KRS 4 som omhandler skillet mellom drifts- og investeringsregnskapet. Det er mulig dette er tilstrekkelig dokumentasjon, men det er ingenting her som konkret tar for seg veg. Det samme gjelder for KMDs nåværende veileder for regnskapsrapportering i KOSTRA. Dette har imidlertid vært omtalt tidligere, og bør vurderes tatt inn på nytt (tas opp 4. juni – Jan sjekker). Olav ga uttrykk for at dette antagelig ikke er noe stort problem og at majoriteten av posteringene ble ført riktig. Det ble dessuten antydnet at føringen av asfalteringsutgiftene i stor grad styres av kontraktene, og fungerer ganske greit.

Når det gjelder skillet mellom utgifter til drift og vedlikehold, kan det i SVVs bevilgningsregnskap gjøres et skille mellom drift og vedlikehold via bevilgningskoder og art. I samarbeid med KMD har SVV utarbeidet en konverteringstabell som tar utgangspunkt i bevilgninger og arter i SVV og henfører dem til KOSTRAs arter. Bendix orienterte om at denne tabellen nå på det nærmeste er ferdigstilt, og at den endelige godkjenningen av opplegget vil bli gjort i samråd med KMD i nær framtid. Foreløpige resultater fra konverteringen viser at det samlet sett er små avvik mellom SVVs tall og KOSTRAs tall. Driftsutgiftene kan f.eks. bli svakt høyere i KOSTRA for enkelte fylker, siden noen poster som defineres som investering i SVVs bevilgningsregnskap blir henført til driftsregnskapet i KOSTRA. Det ble minnet om at det er viktig at fylkene legger til sine egne utgifter, før regnskapet sendes inn til SSB. Dette vil i stor grad være lønnsutgifter til de som arbeider i samferdselsavdelingen i fylkeskommunene.

Det bør være mulig å kjøre igjennom konverteringsprogrammet for 2014-årgangen, slik at første publisering av tall for hhv. drift og vedlikehold av fylkesveier blir 15.3.2015. Det ble stilt spørsmål ved hvordan en kan skille ut det som allerede er postert i fylkeskommunenes konsernregnskap med basis i de ordinære månedlige regnskapsrapportene fra SVV, fra de nye regnskapsoppstillingene basert på KOSTRA. Grethe vil sjekke dette. (Ref. merknad: Det må også vurderes hvordan fylkeskommunene skal informeres om endringene.)

Ellers var det enighet om at den faste rutinen fra 1.1.2015 bør være at SVV hver måned sender konverterte regnskapstall til fylkeskommunene, for å unngå et stort etterarbeid med omposteringer i fylkeskommunene. Arbeidsgruppa vil foreslå at konverteringsnøkkelen inkluderes i KOSTRA-veilederen for regnskapsåret 2015.

Det ble påpekt at det er ønskelig med et tilsvarende skille for kommunene. SVV har ikke bevilgningsregnskap for kommuneveiene slik som for fylkesveiene, og kan følgelig ikke bidra på samme måte her. Noen erfaringer fra prosjektet knyttet til fylkesveiene bør det likevel være mulig å overføre til et kommuneprojekt. I tidligere møter i arbeidsgruppa har det vært påpekt at når parkering er tatt ut av funksjon 332 for kommuneveier fra og med 2014, bør SSB forsøke å lage en testtabell over drift og vedlikehold som tar utgangspunkt i brutto driftsutgifter fratrukket vedlikeholdsutgifter. Men dette blir følgelig først aktuelt våren 2015. Det ble også nevnt at problemstillingen er aktuell for det nye ASSS-nettverket for Samferdsel. Jan pekte på at den tidligere eksersisen som ble gjennomført i 2013 for et fåtall kommuner for å estimere utgifter til drift som en differanse mellom brutto driftsutgifter og sum vedlikeholdsartene 070, 230 og 250, ikke tok hensyn til avskrivninger. Dvs. utgifter til avskrivninger ble i sin helhet «belastet» drift. I en endelig publisering av utgifter til hhv drift og vedlikehold, må begge «artene» belastes med andel avskrivninger.

SVV og KMD ble berømmet for et meget godt utført arbeid, og at resultatene blant annet vil bli til stor nytte for SD i utøvelsen av sektorpolitikken og i dialogmøtene med underliggende etater. Også andre viktige brukere har behov for gode data om pengebruken på drift vs. vedlikehold. Det ble fremmet forslag om å forsøke å få plass på dagsorden til samferdselssjefenes neste møte i mai, slik at resultatene kan presenteres for dette forumet. Ingunn vil ta dette opp med Anne Johanne.

På forrige møte ble det tatt opp om beskrivelsen av artene i KMDs regnskapsveileder knyttet til vedlikeholdsutgifter, var god nok. Dette ble fulgt opp nå med en oversikt over de respektive tekstene slik den foreligger i veilederen for 2014. Det kom fram under konverteringsarbeidet at art 230 var vanskelig å forstå fullt ut. Det bør presiseres i både overskrift og tekst til denne arten at også anlegg omfattes. Det bør også vurderes om drift og investering bør omtales hver for seg i egne avsnitt. Det bør imidlertid sjekkes om dette er et prinsipielt spørsmål som er gjennomført på tvers av veiledningen. Beskrivelsen av 230 og 250 bør samordnes for å sikre konsistens i begrepene. Grethe tok på seg å lage et forslag til oppdaterte veiledningstekster for de aktuelle artene.

Oppsummering og fordeling av oppgaver

1. SVV og KMD fikk applaus for godt utført arbeid med å konvertere bevilgningsregnskapet til SVV til KOSTRAs regnskap, som i neste omgang bør kunne føre til offisiell statistikk av tilstrekkelig god kvalitet for hhv. drift og vedlikehold av fylkesveiene
2. Den endelige konverteringsnøkkelen ferdigstilles i løpet av mai gjennom et samarbeid/møte mellom SVV og KMD
3. Så snart nøkkelen er klar til bruk, konverterer SVV regnskapet for fylkesveier hittil i år og sender det til fylkeskommunene. For resten av året konverteres regnskapet månedlig
4. Ref.merknad: Vegdirektoratet og fylkeskommunen avklarer hvordan fylkeskommunene informeres om disse endringene i rapporteringsoppsettet som skjer midtveis i 2014
5. Grethe sjekker hvordan posteringsoppsettet som allerede er gjennomført i fylkeskommunenes konsernregnskap så langt i år (både egne og SVVs utgifter), kan omposteres med bakgrunn i et nytt konvertert regnskap fra SVV
6. Første offisielle publisering av utgifter til hhv. drift og vedlikehold blir 15. mars 2015 (forutsetter at 2014-regnskapet kan konverteres)
7. SSB/KMD sørger for at nøkkelen tas inn i KMDs regnskapsveileder for 2015
8. Ingunn tar opp om det kan settes av tid på dagsorden på samferdselssjefenes mai-møte for at en gruppa kan orientere om nybrottsarbeidet som er utført mht. å få skilt drift og vedlikehold for fylkesveiene

9. Våren 2015 forsøker SSB å lage en testtabell over drift og vedlikehold for kommuneveiene som tar utgangspunkt i brutto driftsutgifter fratrasket vedlikeholdsutgifter, siden parkeringsutgifter da vil være ute av kommuneveifunksjonen
10. Grethe lager forslag til justerte veiledningstekster art 230 og 250 som presenteres for arbeidsgruppa i møtet 4. juni for eventuelt å tas inn i arbeidsgruppas rapport.

3. Fylkesveiferge

Jan orienterte om revisjonsarbeidet som var gjennomført siden forrige møte i arbeidsgruppa. Det var mye feilrapportering, delvis som følge av mangelfull rettledning og en feil i det elektroniske skjemaet (avsatt for få posisjoner). Materialet er nå stort sett ferdig revidert og kvalitetssikret og det tas sikte på publisering 15. juni.

Han tok videre opp noen problemstillinger som er dukket opp under innrapporteringen. Det er en tilsynelatende inkonsistens i spørsmålene 4.6 (åpningstid) og 4.7 (frekvens) hvor fylkene blir bedt om å ta utgangspunkt i PBEÅDT (personbilenheter/årsdøgntrafikk) og fordele sambandene i henhold til vintertilbudet. Det samme gjelder spørsmålene 4.5 (antall fraktete kjøretøy) og 4.8 (gjensitting) som gjelder hele året mens sambandene det skal tas utgangspunkt i skal gjelde vinterdriften (spørsmål 4.1). Under diskusjonen ble det påpekt at formålet med rapporteringen blant annet er å vise kapasitet, åpningstid, frekvens mv. for normaltilbudet ved fergedriften, til nytte for næringslivets transportbehov og ved arbeidspendling mv. Derfor mente gruppa det var mest riktig å ta utgangspunkt i vinterdriften og ikke f.eks. sommersesongen hvor kapasiteten kan økes midlertidig for noen strekninger som følge av turisttilstrømmingen. I stedet bør det lages en bedre rettledning til spørsmålene.

Tohjulinger og ATV'er skal ikke regnes som kjøretøy i denne sammenhengen. Dette tas inn i rettledningen om kjøretøygrupper.

Det ble nevnt at noen av spørsmålene var svært detaljerte (bl.a. fordelingen på takstsoner) og at det tilsynelatende skjer en dobbeltrapportering på området, siden SVV henter inn opplysninger om både riksvei- og fylkesveifergedriften til sin fergedatabase. Det ble påpekt at SVV ikke har lovhjemmel for å hente inn opplysninger fra fylkesveifergedriften, og for å sikre en stabil rapportering med tall av god kvalitet bør rapporteringen skje gjennom KOSTRA. Det ble også påpekt at dataene fra fergedatabanken i SVV ikke er ferdigstilt innen publisering i KOSTRA (15.3.). Siden det er fylkeskommunene som har ansvaret for fylkesveifergedriften bør de derfor også rapportere. Det er heller et spørsmål om SVV kan hente enkelte tall fra KOSTRA.

Det var likevel enighet om å følge opp dette nærmere til neste møte. Data om åpningstider og frekvens ligger i den nasjonale rutedatabasen, og SVV og SD fikk i oppdrag å sjekke om disse dataene kan hentes derfra. (Ref. merknad: Dette er sjekket. Ruteopplysningene i den nasjonale rutedatabasen er rettet inn mot personlige brukere. KOSTRA's behov for aggregert informasjon vil derfor ikke kunne hentes direkte fra rutedatabasen.). Jan vil sjekke med SVV om de har tall for gjensitting, selv om det ble påpekt at de som styrer med fergedriften bør rapportere denne type sensitive data.

Oppsummering og fordeling av oppgaver

1. Vinterdriften legges fortsatt til grunn for rapporteringen
2. SSB/SVV/SD må forbedre rettledningen innen midten av juni, slik at et oppdatert skjema med rettledning kan tas inn i rapporten til Samordningsrådet (f.eks. om vinterdriften, kjøretøygruppene, definisjon av samband og strekning, bruken av Av dette)
3. SD/SVV sjekker hvilke KOSTRA-relevante opplysninger om fergedriften som finnes i den nasjonale rutedatabasen i løpet av mai
4. Jan sjekker med SVV om hva de har av data om gjensitting for fylkesveifergene i løpet av mai
5. Punktet om rapportering av data om fylkesveifergene settes på dagsorden på neste møte i gruppa i juni for endelig konklusjon mhp. omfang og innretning på denne delen av spørreskjemaet

4. SDs databehov som sektoransvarlig

SD har behov for mer data knyttet til økonomi og produksjon for fylkesveier og fylkesveiferge. Jan hadde systematisert disse ønskene, som skjematisk kan oppsummeres slik:

1. Utgifter til hhv. drift og vedlikehold både knyttet til fylkesveiene og fylkesveifergedriften kan forventes rapportert fra KOSTRA fra og med 2015
2. Utgifter til investeringer er mer problematisk, og det publiseres i dag bare tall for bruttoinvesteringer. Det er ønskelig at det i KOSTRA også publiseres tall for nettoinvesteringer, og at det synliggjøres hvordan fylkeskommunenes frie inntekter blir brukt; spesielt bompenger, tilskudd og forskudd. Bruken av bompenger har SVV oversikt over, og vil bli rapportert til KOSTRA som art 770 via konverteringsnøkkelen som er laget. Selv om det i leveranseavtalene mellom fylkeskommunene og SVV avtales et beløp som skal stilles til disposisjon for SVV gjennom Sams veiadministrasjon hvert år, vet ikke SVV hvordan de midlene de rekvirerer er satt sammen. Det er det bare fylkeskommunene som vet. Møtet konkluderte med at problemstillingen må følges opp på neste møte. I løpet av mai vil Anni sjekke med regnskapsseksjonen i SSB om det gjennom KOSTRA er mulig å skille ut de frie inntektene. Hun sjekker også om det er særskilt rapportering eller publisering av øremerkede tilskudd. Ingunn sjekker arbeid som KS har gjort rundt føring av bompenger
3. Enkelte av indikatorene som publiseres i KOSTRA i dag snus, på den måten at de konsekvent vil vise flaskehalsene på fylkesveinettet. Dette gjelder f.eks. antall km FV med aksellast 10 tonn og over som endres til antall kilometer FV med tillatt aksellast under 10 tonn. Rapportering av aksellastbegrensning på 8 tonn tas ut. Tilsvarende gjøres for dataene om høgdebegrensninger på tunneller, bruer og underganger
4. Antall km FV med totalvektbegrensning på under 50 tonn blir en ny bestilling fra NVDB. Det samme gjelder for antall tunneller med høgdebegrensning under 4 meter, antall bruer med tillatt aksellast under 10 tonn, antall bruer med høgdebegrensning under 4 meter, antall km med begrensninger på kjøretøylengde på under 19,5 meter og antall km kollektivfelt langs FV
5. Antall holdeplasser og antall holdeplasser som er universelt utformet kan sannsynligvis også rapporteres av SVV fra 2015 (for 2014)
6. I skjema 25 spørres det om antall km med belysning langs fylkesvei, antall lyspunkt og brutto driftsutgifter til gatelys. Antall km fylkesvei med belysning har også lenge stått på bestillingslista over registerdata som det er ønskelig å få fra NVDB. Det ble stilt spørsmål om dette er interessante data i dag. I mange fylker er det fylkeskommunen som betaler disse utgiftene, og det er ikke tilsvarende spørsmål rettet mot fylkene. Det ble vist til at det stort sett er de gamle fylkesveiene (før forvaltningsreformen), hvor kommunene fortsatt har et ansvar. SSB viste til at gatelys har vært en stor utgiftspost for kommunene, og at det tidligere har blitt tatt opp med samordningsrådet om etablering av en egen funksjon for gatelys. Det var enighet om å komme tilbake til spørsmålet på neste møte under skjemagjennomgangen, og at SSB i mellomtiden sjekker hva VBT mener om å fjerne spørsmålene om gatelys fra skjema 24. SSB kan også lage en oversikt over brutto driftsutgifter til gatelys for kommunene med utgangspunkt i rapporteringen for 2013.
7. Rapportering av antall km gang- og sykkelveier i byer/tettsteder med over 5 000 innbyggere utsettes inntil rapporteringsopplegget knyttet til bymiljøavtalene er fastsatt
8. Forslagene om rapportering av aktivitetsdata siste år ble utsatt til neste møte. Grethe og Ingunn ønsker først å drøfte forslagene med samferdselssjefene. Olav mente det var like aktuelt å diskutere formålet med fylkesrådmannskollegiet. Grethe mente dette var data som burde kunne vært tatt ut av NVDB, mens SVV mente det kun er fylkeskommunene selv som har oversikt over årsproduksjonen

5. Eventuelt

Neste møte arrangeres 4. juni 2014 i lokalene til Akershus fylkeskommune.

Det har tidligere vært ytret ønske om regnskapskurs. De som ønsker dette sender noen linjer til SSB om formålet med kurset og med forslag til hva det bør inneholde.

Jan skal delta og ha innlegg på det første møtet i det nyetablerte ASSS-nettverket for Samferdsel 23. mai